

WEB U SLUŽBI NEPROFITNOG DOPRINOSA LOKALNOJ ZAJEDNICI: DVA STUDIJSKA SLUČAJA

Dalibor Karlović, Hrvoje Belani, Vedran Šantak
Udruga P.O.I.N.T., Tomislavova 27, 48260 Križevci
www.udruga-point.hr, kontakt@udruga-point.hr

Ključne riječi: Web projekti, nevladina organizacija (NVO), lokalna zajednica

1. Uvod

Predstavljanje hrvatskih općina, gradova i županija putem Web sjedišta danas se čini nezaobilaznim korakom u kvalitetnoj promociji lokalne zajednice u turističke, gospodarske, medijske i druge svrhe. Križevci se, zahvaljujući entuzijazmu pojedinaca [1], kontinuirano predstavljaju na Internetu od 1997. godine, pet godina nakon uspostavljanja prve međunarodne Internet veze Hrvatske s inozemstvom [2]. Tada se domena www.krizevci.hr našla među tridesetak mjesta, od ukupno 122 grada i 416 općina [3], označenih na Web karti Hrvatske na naslovnici Web kataloga hrvatskih stranica www.hr. Tijekom godina sadržaj na toj i drugim aktivnim domenama .net i .com koje su imale različite vlasnike povremeno se osvježavao te je s vremenom zastario, a kontrolu nad .hr domenom preuzela je lokalna uprava [4].

Osnivanjem udruge¹ na lokalnoj civilnoj sceni, koja se, između ostalog, bavi promicanjem informiranja i novih tehnologija, htjela se podići razina ponude informacija na Internetu o Križevcima i vezanih uz Križevce. Stoga se pristupilo aktiviranju dviju raspoloživih i prikladnih domena: .info domene za potrebe nezavisnog gradskog Web portala i .eu domene za potrebe višezjezične i višemedijske Web razglednice grada.

Ovaj rad opisuje dva studijska slučaja korištenja Weba u prilog razvoju lokalne zajednice iz izravnih iskustava autora. Navedeni primjeri rezultati su neprofitnih Web projekata lokalne nevladine organizacije (NVO) iz Križevaca provedenih u razdoblju od 2005. do 2007. godine.

2. Križevci.info

Portal Križevci.info [5] pokrenut je 18. travnja 2005. godine kao svojevrsne internetske lokalne dnevne novine. Djelovanje tehničkih realizatora i novinara u potpunosti je volontersko i virtualno (bez stvarnih prostorija uredništva), a do danas se čitateljstvo uspješno i pravovremeno izvještava s događanja u Križevcima te bližoj i daljoj okolici. Osim uobičajenog informativnog sadržaja, tu su i informacije kulturno-obrazovnog, sportskog i zabavnog značaja. Prema podacima iz srpnja 2007. godine, portal ima oko 40 tisuća jedinstvenih posjeta.

Web sjedište www.krizevci.info implementirano je pomoću provjerenih Web aplikacija otvorenog kôda (*open-source*): za CMS se koristi Joomla 1.0.x [6], a za forum, kao centralno mjesto izgradnje virtualne zajednice, koristi se SMF 1.1 [7]. Integracija ovih dviju aplikacija provodi se poveznikom (*bridge*) koji je također razvila ekipa koja razvija SMF. Jednu od prethodnih verzija SMF-a (SMF 1.0), sami autori ovog rada su i lokalizirali, te prijevod na hrvatski jezik ustupili *open-source* zajednici.

Ključna osobina ovakvog projekta portala je omogućiti korisnicima vezivanje svojih komentara uz vijest, što značajno podiže razinu demokratičnosti i korisnicima, tj. građanima „daje glas“, time donekle umanjujući razliku između službene vijesti s naslovnice portala i članka kojeg nasumični korisnik napiše na forumu.

---

¹ Udruga P.O.I.N.T. (Promicanje obrazovanja, informiranja, novinarstva i tehnologija) nevladina je organizacija osnovana 3. rujna 2004. godine u Križevcima. URL: <http://www.udruga-point.hr/>

Portal ne čine samo vijesti, pripadajući komentari i forum, već i što je moguće više drugih informativnih elemenata koji se korisnicima diskretno i daju na uvid iz drugih izvora. Na primjer, raspored vlakova specifično za Križevce može se preuzimati s Web sjedišta Hrvatskih željeznica, križevačka vremenska prognoza sa sjedišta DHMZ-a, najnovije knjige s Web sjedišta gradske knjižnice, nova zaposlenja u županiji sa sjedišta HZZ-a. Također, tečajna lista HNB-a, TV raspored i slične informacije korisne stalnom čitatelju, iako izravno nevezane uz temu portala.

Ti vanjski izvori podataka provjeravaju se u diskretnim vremenskim intervalima čija duljina ovisi o samom izvoru, npr. HŽ svakih 20 minuta, tečajna lista jednom dnevno, pohranjuju se lokalno na disk poslužitelja te prikazuju u prikladnom obliku. Razmatra se mogućnost pružanja tih informacija (u pripadnom prikladnom obliku ili samo kao podaci u XML formatu) trećoj strani na njenom Web sjedištu. Na primjer, križevačka vremenska prognoza mogla bi biti zanimljiva lokalnom vinogradarskom portalu.

3. Križevci.eu

Web sjedište Križevci.eu [8] pokrenuto je 18. travnja 2007. godine s ciljem višejezičnog i višemedijskog predstavljanja Križevaca kroz četiri kategorije – povijest, kulturu, lokacije i ličnosti, pisano popularno-znanstvenim stilom uz obilje kvalitetnih fotografija, izgovor riječi i imena (za englesko govorno područje), prigodan dizajn za svako godišnje doba i drugi detalji. U planu je integriranje prigodnih video sadržaja te prijevod na druge strane jezike u skladu sa smjericama Europske unije [9] koja višejezičnost smatra neophodnom za njeno ispravno funkcioniranje.

Sjedište www.krizevci.eu potpuno je prilagođeno prevođenju pa se kod HTTP zahtjeva čita zaglavlje ACCEPT_LANGUAGE kojim se određuje željeni jezik korisnika. Ukoliko korisnik nije niti jedan od jezika koji su trenutno dostupni (hrvatski, engleski) stavio kao željeni, prikazuje se engleski jezik. Prevođenje se provodi korištenjem standardne gettext biblioteke koja je u ovom slučaju predstavljala najbolji omjer između lakoće i efikasnosti implementacije s jedne strane te komocije urednika tj. prevoditelja s druge. Korisnicima se omogućuje da sami odaberu jezik ukoliko to žele, bez obzira na postavke ranije navedenog zaglavlja. URI putanje svakog dokumenta su prilagođene za tražilice (*search engine optimized*, SEO), s korištenjem svih potrebnih znakova gdje im je mjesto pa tako Križevci ovog puta nisu postali Krizevci.

Web dokumenti na sjedištu potpuno su prilagođeni W3 XHTML 1.1 standardu, CSS2 standardu kao i WAI inicijativi koja bi osobama s posebnim potrebama omogućila da se lakše koriste sjedištem. Od drugih tehnologija, koristi se JavaScript koji omogućava ugradnju diskretnih animacija, kao i Adobe Flash koji omogućava upotrebu višemedije, tj. izgovor nekih ključnih riječi puštanjem ranije snimljenih audio zapisa - što je vrlo korisno za posjetitelje s ne-hrvatskog govornog područja, animirani prikaz lokacije grada Križevaca u svijetu, kao i animirani zvonik gradske župne crkve s funkcionalnim satom i zvonikom - vrijeme sata prilagođeno je hrvatskoj vremenskoj zoni bez obzira na vremensku zonu posjetitelja.

4. Zaključak

Web sjedište www.krizevci.eu implementirano je korištenjem modernih Web tehnologija i usklađivanjem s aktualnim Web standardima, no isto tako velika pažnja posvećena je funkcionalnosti koja je ista u svim korištenijim Web preglednicima što je kod nestandardnih preglednika, poput MS Internet Explorera, bio daleko veći izazov od dobivanja osnovne funkcionalnosti.

Kao budući rad na domeni www.krizevci.info, razmatra se uvođenje službenih blogova za lokalne neprofitne organizacije (npr. nevladine udruge, sportska udruženja itd.) te integriranje u portal čime bi im se na jednostavan način omogućilo predstavljanje svojeg rada, pa i onih manje "bitnih stvari" koje portal eventualno ne bi prenio kao vijest. Selekcijom bitnih funkcionalnosti koje bi tim korisnicima mogle biti potrebne (objava vijest, galerija itd.) razvio bi se jednostavan, za korisnike - laike predviđen i prilagođen alat koji bi tim korisnicima (tj. njihovim udrugama) omogućio slobodu Web izvještavanja.

Zbog problema s licencama, SMF i Joomla više vjerojatno neće biti moguće povezati pa je portal Križevci.info odlučio SMF zamijeniti novim forumom, phpBB3 [10]. Ovo za sobom povlači migraciju podataka, no isto tako i promjenu izgleda i mnoštvo novih funkcionalnosti, gotovo bismo mogli reći da će se portal od temelja nanovo izgraditi što će, nadajmo se, biti lakše uz ovo dvogodišnje iskustvo.

5. Reference

- [1] *Zajednica tehničke kulture Križevci*. URL: <http://www.ztk-kckz.hr/ztkkz/>
- [2] CARNet, *10@HR – Vrijeme je za Internet*, 2002. URL: <http://www.10godinainterneta.hr/www.hr> – *Gradovi i županije*. URL: <http://www.hr/hrvatska/gradovi-zupanije/>
- [4] HR-DNS služba, *Pravilnik o ustroju i upravljanju vršnom .hr domenom*, CARNet, veljača 2001. URL: <http://www.dns.hr/documents/html/HR-TLD-Pravilnik.html>
- [5] *Križevci.info – nezavisni portal grada Križevaca*, 2005-2007. URL: <http://www.krizevci.info/>
- [6] *Joomla! CMS*. URL: <http://www.joomla.org/>
- [7] *Simple Machines Forum (SMF)*. URL: <http://www.simplemachines.org/>
- [8] *Križevci.eu – višejezična Web razglednica Križevaca*, 2007. URL: <http://www.krizevci.eu/>
- [9] *A New Framework Strategy for Multilingualism*, COM(2005) 596, Brussels, November 2005. URL: http://ec.europa.eu/education/policies/lang/doc/com596_en.pdf
- [10] *phpBB*. URL: <http://www.phpbb.com/>

Dalibor Karlović je absolvent smjera Informacijski sustavi na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu Sveučilišta u Zagrebu. Dobitnik je Dekanove nagrade 2006. godine za rad „edoc - aplikacija za upravljanje elektroničkim dokumentima“. Područja interesa su mu Web tehnologije i napredni operacijski sustavi, iz čega priprema diplomski rad pod nazivom „Linux u poslovnom okruženju“. Jedan je od osnivača i potpredsjednik udruge P.O.I.N.T. iz Križevaca, gdje koordinira nekoliko projekata vezanih uz struku. Amaterski se bavi obradom i retuširanjem fotografija.

Hrvoje Belani je diplomirani inženjer elektrotehnike zaposlen kao zavodski suradnik na Zavodu za telekomunikacije Fakulteta elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu. Koautor je znanstvenih i stručnih članaka iz područja programskog inženjerstva u telekomunikacijama, projektnog menadžmenta i procesa programske sigurnosti, iz čega trenutno završava magistarski rad. Član je međunarodne profesionalne organizacije IEEE te jedan od osnivača i predsjednik udruge P.O.I.N.T. iz Križevaca. Višegodišnji je aktivist u civilnom sektoru na područjima izvaninstitucionalnog obrazovanja, nezavisne kulture i novih medija.

Vedran Šantak je student pete godine na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Surađuje na brojnim studentskim projektima. Administrator je stranice studenata stomatologije. Koordinator je i predavač na projektu „Festival Znanosti“ (manifestacije koja se pod visokim pokroviteljstvom Ministra znanosti, obrazovanja i športa već petu godinu zaredom održava u Hrvatskoj). Jedan je od autora prvog stomatološkog online rječnika u svijetu. Član je i predsjednik nadzornog odbora udruge P.O.I.N.T. iz Križevaca.